

บทคัดย่อ

การเพิ่มผลิตภาพกำลังแรงงานอาเซียน

อาเซียนมีแนวทางมุ่งสู่การเป็นประชาคมอาเซียนภายในปี 2558 เพื่ออาเซียนเป็นภูมิภาคที่มั่นคง รุ่งเรืองและมีขีดความสามารถสูงขึ้นในการแข่งขัน ซึ่งนอกจากการเปิดเสรีมากขึ้นต่อการไหลเวียนข้ามพรมแดนระหว่างประเทศสมาชิกในด้านสินค้า บริการ การลงทุน และเงินทุนต่าง ๆ แล้ว การเป็นประชาคมอาเซียนยังครอบคลุมถึงการไหลเวียนข้ามพรมแดนระหว่างประเทศสมาชิกอย่างสะดวกมากขึ้นของผู้ประกอบวิชาชีพ ผู้มีความสามารถและแรงงานฝีมือ ในขณะที่อาเซียนมีถึง 3 ช่วงหน้าต่างโอกาสด้านการปันผลทางประชากรอาเซียนจำเป็นต้องเร่งลดช่องว่างด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

การปันผลทางประชากรในภูมิภาคจะเริ่มเลือนจางลงในอีกไม่กี่ปีข้างหน้า การขาดการเตรียมตัวเชิงนโยบายและมาตรการรองรับที่เหมาะสมในลักษณะที่สมประโยชน์ร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิก อาจทำให้ภูมิภาคต้องประสบปัญหาที่เป็นภาระร่วมกันแทนที่จะได้ประโยชน์จากการปันผลทางประชากร หรืออาจสูญเสียโอกาสในการใช้โอกาสจากการปันผลทางประชากรนั้นให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างทันการณ์ในการเตรียมทรัพยากรต่อไปในอนาคต

โครงการนี้ พิจารณาแนวทางที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน (What is?) กับ แนวทางยุทธศาสตร์เชิงนโยบายและกลไกเงื่อนไขที่ควรจะเป็นในอนาคต (What should be?) เกี่ยวกับการที่จะทำให้อาเซียนและประเทศสมาชิกปรับตัวในการพัฒนาความร่วมมือที่เหมาะสมสู่การยกระดับผลิตภาพของกำลังแรงงานอาเซียน จากมุมมองด้านตลาดแรงงาน การเคลื่อนย้ายแรงงาน/คนทำงาน คุณภาพชีวิตในการทำงาน และบทบาทของมาตรฐานความสามารถในการทำงาน

โครงการนี้ เสนอแนวทางด้านการปรับตัวเชิงยุทธศาสตร์ด้านนโยบาย และกลไก/เงื่อนไขระดับภูมิภาคของอาเซียนและประเทศสมาชิกที่ควรจะเป็นในช่วงปี 2550-2563 จำนวน 8 ยุทธศาสตร์ คือ 1) การทำให้ตลาดแรงงานในภูมิภาคอาเซียนเป็นตลาดแรงงานที่ขยายตัว ยืดหยุ่น ด้วยกำลังแรงงานที่มีผลิตภาพ 2) การมีนโยบายระดมทุนมนุษย์ระดับภูมิภาค 3) ความร่วมมือแบบหุ้นส่วนระดับภูมิภาคในการส่งเสริมผลิตภาพกำลังแรงงานบนฐานของการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อพัฒนากำลังแรงงานให้ได้ผลิตภาพที่ใกล้เคียงกันระหว่างชาติสมาชิก 4) ความร่วมมือแบบหุ้นส่วนในการยกระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของกำลังแรงงานอาเซียน 5) วิสัยทัศน์สู่การเป็นภูมิภาคแห่ง Good Practice ด้านมาตรฐานความปลอดภัยในการทำงาน 6) คุณภาพชีวิตของกำลังแรงงานที่มีส่วนร่วมในตลาดแรงงานหลังเกษียณอายุ 7) วิสัยทัศน์สู่การที่อาเซียนเป็นภูมิภาคที่ปราศจาก Worst Form of Labor ภายในปี 2563 และ 8) การสร้างเสริมทัศนคติด้านการเป็นประชาอาเซียนที่มีคุณค่าของความเป็นมนุษย์

โครงการนี้ เสนอให้กระทรวงแรงงานยกระดับบทบาททั้งในความสัมพันธ์ระดับทวิภาคีและพหุภาคี ตลอดจนการกระตุ้นรัฐมนตรีแรงงานอาเซียนในการลดช่องว่างการพัฒนากำลังแรงงานที่มีอยู่ในระดับอนุภูมิภาคและภูมิภาค

ABSTRACT

INCREASING PRODUCTIVITY OF ASEAN WORKFORCE

ASEAN is paving the way for an ASEAN Community by the year 2015. This is to enable ASEAN to be a stable, prosperous and highly competitive economic region. Besides a free flow of goods, services, investment and capital, a greater mobility of professionals, talents and skilled labour is expected to contribute to the goal. While ASEAN is provided with three windows of demographic-dividend opportunity, it is necessary for ASEAN to move fast to minimize the regional gap in the development of the human resources.

Given a fading demographic dividend in certain part of the region in a few years to come, the lack of appropriate policies and measures towards intra-regional win-win cooperation may lead the region to collectively face a burden rather than a dividend, or may lose the chance to maximize the benefits of a demographic dividend in time to provide resource for the future.

This study looked into the "What Is?" and "What Should Be?" in four core areas of investigation: labor market; flows of labor/workers; quality of work life; and the role of competency standards. Besides literature reviews and investigation into relevant regimes, perceptions of stakeholders were explored to identify ways and means to integrate the regional labor market with enhanced labor productivity.

Eight regional strategic policies were recommended during 2007-2020: 1) Growing, Flexible and Productive Regional Labor Market; 2) Regional Human-Capital Pooling; 3) Regional Partnership in Workforce-Productivity Enhancement on A Lifelong Basis; 4) Regional Partnership in Enhancing Workforce's Quality of Work Life; 5) A Vision for the Region of Good Practice in Safety; 6) Quality of Life for the Ageing Workforce; 7) A Vision for the "Worst-Form-of-Labor Free" Region by 2020; and 8) Creating and Strengthening the Perception of a "Human-Value" ASEAN Community

The Thai Ministry of Labor is encouraged to further strengthen its bilateral and multilateral efforts and to encourage ASEAN Labour Ministers in minimizing the regional and sub-regional gap in workforce development.